

ZVONČEK

LIST'S PODO
BAMI ZA
SLOVENSKO
MLADINO

Štev. 5.

V Ljubljani, 1. velikega travna 1909.

Leto X.

Jurij Kozina.

(Naš človek.)

Na hribčku cerkvica stoji,
v zvoničku bingabom brenči,
da se razlega črez doline
tja k bajti Jurija Kozine.

Kozina je že star možak,
veselje dela mu tobak,
ki poteguje ga iz pipe,
izrezane iz mehke lipe.

Pri bajti žive ni stvari,
le koza Liska tam živi,
ki prosto se krog bajte pase,
kjer trava in grmovje rase.

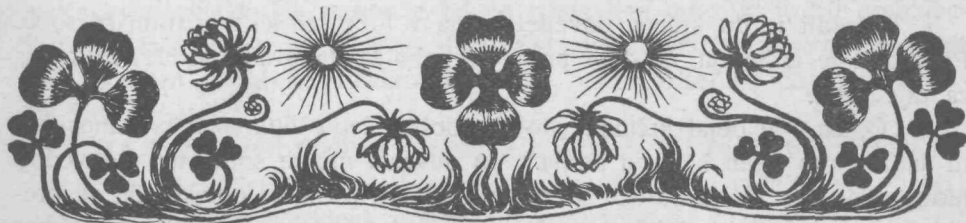
Kozina gluha je, napol slep,
kozici gleda le na rep,
ki vedno stresa z njim in maje
ter znamenja različna daje.

Na hribčku zvonček zabinglja,
kozica z repkom pomahlja;
Kozina brž klobuček sname
in na ves glas moliti jame.

Kozica krepko zamahlja:
„Čast Bogcu, da sva še živá!“
Kozina zopet se pokrije
in za kozico v hram zavije.

V noč bajtica se potopi;
Kozina pa s kozico v nji
na slami sanja sen sladkejši
kot kralj na svili najmehkejši!

Fr. Rojec.

Jaz pa piščalko imam . . .

Kaj nam je pripovedoval naš dedek.

Piše A. Pesek.

1. Slabota.

(Dalje.)

IX.

Slabota je jezdil devet dni in devet noči hitro kot veter ter je prijezdil v deveto deželo, in sicer v glavno mesto devete dežele. Mesto je bilo ob morju, in ko je Slabota zagledal veličastno mirno morje ob mestu, ki se je v solnčni svetlobi lesketalo kot neizmerni kup biserov, je obstal ter strme občudoval to prirodno krasoto. Tuintam so po morju plavale ladje kot labodi po jezeru. In v tem mirnem veličastnem morju bi naj bil doma strašni zmaj, ki ima sedem glav in v vsaki glavi ognjen jezik?! Neverjetno je kimal Slabota z glavo ter jezdil v mesto.

Mesto je bilo odeto v žalobno obleko. Vsepovsod so visele s hiš črne zastave, in ljudje so bili oblečeni v črno obleko ter se je vsem poznalo na obrazu, da jih teži velika žalost.

„Kaj se je neki zgodilo, za Boga milega,“ je mislil Slabota, „da vlada v mestu taka žalost?“

Prijezdil je do krčme, odvedel konja v hlev ter šel v gostilniško sobo. Povprašal je krčmarja, če dobi pri njem sobo za stanovanje in hlev za konja za dlje časa.

„O, da,“ je dejal krčmar, „dobite, dobite lepo, fino sobo za stanovanje in snažen prostoren hlev za konja.“ In odkazal mu je sobo ter radovedno motril Slaboto. Ta je naročil krčmarju, naj mu preskrbi obleko, da se preobleče, zakaj doslej je bil Slabota še vedno oblečen v vojaško obleko. Krčmar

mu je hitro dal prinesiti novo črno obleko in ko se je Slabota preoblekel, je vprašal krčmarja, kaj je, da vse mesto tako žaluje.

„Vidi se, da ste tujec,“ je odgovoril krčmar, „da ne veste nič o strašni nadlogi, ki nas tare. V morju ob mestu živi strašen zmaj in vsak petek mu moramo dati deklo, da ga požere. Če bi mu ga ne dali, bi nam razrušil mesto ter pomoril vse ljudi. In baš včeraj, v petek, smo mu dali zadnjo deklico ter pridejo zdaj na vrsto cesarjeve hčere, naše preljube cesarične. Prihodnji petek moramo zmajem žrtvovati najstarejšo cesarično in torej vlada taka žalost v mestu in po vsem cesarstvu.“

„To ste pač pravi ljudje,“ je dejal Slabota, „umorili bi zmaya, pa bi bilo konec nadloge.“

„Oj, človek božji,“ je vzdihnil krčmar, „ko bi vedel, kaj smo že vse poizkusili, pa vse zaman, koliko junakov, najboljših junakov se je že podalo v boj zoper zmaya, a vse brezuspešno. Zmaj je pomoril vse in vsi se ga grozno bojimo, ker je nepremagljiv.“

Slabota je naročil krčmarju, naj mu konja lepo oskrbuje, ker za nekoliko dni odide. Krčmar je obljubil, da bo vestno skrbel za konja, in Slabota je zaklenil svojo sobico ter odšel v mesto.

Povprašal je v mestu, kje je cesarski grad ter se je napotil tja. Hotel je biti v bližini cesarja, da bi zvedel, kaj mislijo in delajo tam. Poprosil je službe, a niso mu je dali, češ, da ne rabijo več nobenega služabnika, ker jih imajo že dovolj. Slednjič ga je sprejel v službo cesarjev lovec, ki je vzrejal lovske pse za cesarja in ministre. Te mlade pse je moral Slabota učiti ter jim streči. Ker ni dobil druge službe, je rad opravljal to ter pozvedoval, kaj pravi cesar o zmajem. In zvedel je, da je cesar razglasil, da dá pol cesarstva in najstarejšo cesarično za ženo tistemu junaku, ki bi premagal zmaya ter jo rešil.

Minila je nedelja, minil je ponedeljek in torek, a noben junak se ni oglasil, in cesar in njegovi so bili čimbolj žalostni, zakaj vedeli so, da bodo v petek morali žrtvovati zmajem najstarejšo cesarično, če se ne oglasi junak, ki bi se upal podati v boj z zmajem, da bi jo rešil.

Tudi v sredo ni bilo nikogar od nikjer, v četrtek pa si je Slabota izprosil pri lovcu dopust za dva dni, češ, da mora domov iti pogledat. Lovec mu je dal dopust, in Slabota je šel v mesto h krčmarju ter je v četrtek ves dan krmil konja z najboljšo krmo. V petek zjutraj ga je nakrmil s pšeničnim kruhom ter napojil s starim vinom, se preoblekel zopet v vojaško obleko ter je odjezdil k morju.

Pri morju je bilo že polno ljudi, ki so od daleč gledali ter žalostni pričakovali zmaya. Tik morja je bil pa postavljen oder, ki je bil preoblečen s črnim suknom in na odru je stala najstarejša cesarična in je bridko jokala. Vse ljudstvo je željno pričakovalo junaka, ki bi prišel ter cesarično rešil, a ni bilo nobenega.

Ko je prijezdil Slabota k morju, je mignil, naj cesarično odstranijo, in takoj so jo odvedli stran. Ljudstvo pa je zavriskalo veselja, ker je prišel junak, ki se hoče poizkusiti s strašnim zmajem.

Slabota je jezdil na oder ter tam pričakoval zmaja namesto cesarične. Pogledal je na morje. Mirno, veličastno se je razprostiralo pred njim, in solnčni žarki so se igrali z valovi kakor oni dan, ko ga je prvič zagledal. Le ladje ni bilo danes nobene videti, vse so bile skrite v varnih pristanih. A ni dolgo občudoval krasoto morja, ker je začelo šumeti kot voda v kotlu, kadar vre. Šumenje je bilo čedalje huje, in morje je bilo razburkano kakor ob nevihti. In tam v daljavi je nekaj sopihalo. Priplaval je zmaj.

Meneč, da dobi kot navadno na odru pripravljeno žrtev, je planil naravnost na oder, a Slabota je začel neusmiljeno udrihati po njem z mečem, in vnel se je hud, ljut boj med njima. Sekal je z maju glave, posekal mu je že šest glav, a srednje mu ni mogel. Ko je Slabota zamahnil, da bi mu odsekal še srednjo glavo, je skočil zmaj v morje ter odplaval. Nagrozil se je še nazaj Slaboti, rekoč: „Čakaj, danes teden ti vrnem ter te zdrobim, kakor sem že sto in sto drugih.“

„O, le pridi,“ mu je zaklical Slabota, „le pridi, ne bojim se te, pač pa ti vzamem še srednjo glavo“. —

Ko je ljudstvo videlo, da je zmaj premagan, je vriskalo veselja in takoj so poslali po cesarja in po godce. Godci so prišli ter svirali, da je bilo veselje, in cesar se je pripeljal v zlati kočiji. Vsi so se Slaboti zahvaljevali ter ga slavili kot najhrabrejšega junaka. Cesar ga je objel in se mu s solzami v očeh ginjen zahvaljeval. Povabil in prosil ga je, naj se pelje poleg njega v cesarski kočiji v cesarski grad, a Slabota ni hotel.

„Vajen sem jezdit,“ je dejal, „in bom jezdil. Prosim pa, da dovolite, da cesarična, ki sem jo rešil, sede k meni na konja.“

Uslišali so mu to prošnjo, komaj pa je imel cesarično poleg sebe na konju, ga je vzpodbodel in odjezdil je kot blisk, da nihče ni vedel, kam je izginil s cesarično vred.

Prijezdil je v mesto h krčmarju, odvedel konja v hlev, cesarično pa v sobico ter je poklical krčmarja. Ta se je nemalo začudil, ko je zagledal cesarično pod svojo streho. Slabota mu je povedal, da je rešil cesarično in da bo v tej sobi, da ji naj streže, kolikor najbolj more, da je ne sme ven spustiti in tudi ne sme nikomer o cesarični ali njem povedati ni besedice ne, sicer zapade smrti. Krčmar je obljubil, da bo skrbel za cesarično in da bo molčal o vsem. Slabota je še povedal, da bo rešil še ostali cesarični, to pa bo le mogoče, če ga krčmar in najstarejša cesarična ne bosta izdala, naj torej natanko izpolnjujeta njegove ukaze.

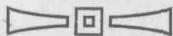
Ginjeno mu je cesarična dala zlat prstan v znak zahvale, da jo je rešil; ta je obljubila, da bo tiho in mirno v sobici, kakor dolgo hoče, samo da reši še njeni sestri.

Krčmar je potem odvedel cesarično v drugo večjo in lepšo sobo, da ji ne bo tako dolgčas kakor v majhni Slabotovi sobici. Slabota je slekel vojaško obleko, oblekel zopet navadno črno obleko ter šel v hlev h konju gledat. Tedaj pa je baš privrelo ljudstvo v mesto, z godbo na čelu so veselo korakali in v sredi se je peljal cesar v zlati kočiji. Slabota je gledal iz prevod, a nihče ga ni spoznal. Po mestu je zavladovalo veliko veselje. Zvonovi

so zvonili in godci so godli, ljudstvo pa je prepevalo in vriskalo radosti. Sneli so črne zastave ter razobesili druge, ki pomenijo veselje.

Slabota se je napotil v cesarjev grad ter je pri lovcu zopet stregel psom ter jih učil za lov. Nihče ni slutil, da je ta, ki psom streže, tisti slavni junak, ki je premagal zmaja.

(Dalje.)

Lisica ostane lisica.

Spisal Ivo Trošt.

otrca, pridi, pridi me obiskat; bolna sem,“ je tožila lisica v svoji luknji, ko se je na širnem ribniku svobodno gibala tolsta gos. Poznala je zvitorepko in njene zvijače, pa je rekla: „Tetka, obžalujem te zastran tvoje bolezn; obiskati te pa ne utegnem, kopati se moram, zakaj to je zdravo.“

Lisico to užali. Iztegne se in pogine.

Najmlajša hčerka Rjavka pride naznanit žalostno vest goski na breg in pravi: „Usmili se, botrca, vsaj sedaj moje mame. Glej, mrtva je. Oprosti in pozabi vse. Tako delajo ljudje, krščani. Zajček je prišel in se milo jokal. Tudi račka je obljubila; le ti, le ti se kujaš, trdovratnica. Ali se ti ne smili moja mamica? Pridi jo vsaj pokropit.“

„Smili se mi že, tisto je res, a kropit je pa vendar ne grem. Trdijo, da smo gosi neumne, pa verjemi, da imam več modrosti kot zajček in račka. Me ne zaupamo vašemu rodu.“

Rjavka je povabila glavo ter odšla zabavlja je na pokvarjeni gosji rod.

Drugi dan pricina stric volk. Poznalo se mu je, da se mu ni slabo godilo zadnje dni. Vihal je brke in gledal objestno, skoro izzivajoče.

„Tetka, k pogrebu pridi, se spodobi. Saj že veš: lisico bomo zakopali danes popoldne. Vsi sosedje so že obljubili, samo ti ne.“

„Ne zaupam lisičjemu rodu, ki izgubi dlako, a ne navade.“

„To so stare rečenice. Kdo se danes meni za staro šaro! Pameten človek gotovo ne; kdor se pa ravna po nji, zabrede v pogubo, verjemi.“

„Le pojdi, stric, jaz ne utegnem. Po slabi družbi rada boli glava. Mene bi najbrž danes zadnjič bolela, ker vem, da vam za sedmino manjka pečenke. Pojdi in ne žaluj preveč. Tudi jaz hočem žalovati, toda tukaj-le na varnem.“

Jezno in brez slovesa je odšel volk.

Z ribnika je opazovala potem gos pogreb — brez zajčka, ki ga je pohrustala lisičja družina, ko je došel kropit, in brez račke, ki so ji zavili vrat za kosilo.

„Z menoj bi se gostili za sedmino,“ pljuskuje goska veselo s perutmi po vodi. „Ha, ha! Lisica ostane lisica.“

▽ Pozdravljen, majnik mili! ▽

Velika noč — veliki dan.

V spomin na minule praznike spisal *Ivan Stukelj*.

budil sem se na postelji ter odprl oči. Po sobi se je razlivala žarkordeča svetloba, prihajajoča od svetilke, ki je gorela pred sliko Bogorodice, ki jo je moja mama tolikanj čislala.

Zunaj je bila še tema, komaj se je začelo šele nagibati proti jutru.

Tam v nasprotnem kotu sobe je stal na mizi jerbas, pogrnjen z belim, rdeče vezanim prtom.

Velika noč — in tam na mizi je velikonočni „blagoslov“. In pri tem pogledu mi je v srcu vzplapolalo veselje, in od tega čuvstva mi je kri toplo zaplula po vsem životu.

Velika noč! Iz daljnega mesta sem jo prišel praznovat k svojim dragim staršem kot mlad dijaček.

Tam v jerbasu pod onim prtom, ki ga je s prostimi šivi, a tako umetniško lepo v slovenskih narodnih motivih izvezla moja majka, se je skrivalo toliko okusnih velikonočnih darov, ki se jih vesele stari in mladi ljudje.

Gledal sem te darove včeraj na Veliko soboto popoldan, ko jih je skladala mama v jerbas in zraven mi razlagala njih pomen.

Na dno jerbasa je položila razno mesenino. To pomeni, da je Kristus daroval za nas svoje telo, svoje življenje, spominja pa tudi na velikonočno jagnje Judov ob izhodu iz Egipta. Klobase pa posebe pomenjajo vezi, ki so z njimi judovski vojaki zvezali Zveličarja. Vrh mesenine je položila velik kolač, ki je znamenje trnjeve krone, ki je kruto razdirala in z rdečo krvjo močila milo obličje Odrešenikovo, ki pa je zdaj nam v vesel spomin velike rešitve človeškega rodu. — K temu velikemu kolaču je seveda mama priložila za nas otroke še tudi troje malih kolačkov. — Vmes je potaknila nekoliko rdečih pisank ali pirhov, ki naj pomenjajo rane Kristusove. Vsak pih je trknila nekoliko ob mizo, da se je ubil. Tudi nas nekoč stare smrt, pa vstali bomo k novemu življenju, kakor vstane iz jajca pišče v svoje čilo življenje. Zraven je priložila troje debelih korenin hrena kot prisposdobo trojih krutih žrebljev, ki je bilo z njimi na lesu križa pribito Njega sveto telo. Hren pa sploh pomenja vse bridkosti, ki jih je Zveličar prebil v svojem delovanju za blagor sveta in slednjič v najgroznejših mukah na križu. Črez ves „blagoslov“ pa je pogrnila bel namizni prt, to je tenčica, ki sta z njo telo Odrešenikovo zavila Nikodem in Jožef iz Arimateje. Navrh tega pa je pogrnila v okrasbo še en prt iz jako tanke tkanine, ki je vanjo mati z rdečimi nitmi uvezla razne simbole (prisposdobe) Kristusovega trpljenja in odrešenja. Na sredi je bilo jagnje z zmagovalnim bandercem, nad njim monštranca s hostjo — kruhom življenja, pod njim pa kelih, stoječ nad vinsko trto z grozdom — pijačo življenja. V enem voglu prta je bil upo-

dobljen prazen križ, ki se je na njem previjal ledjin prt Kristusov. V drugem voglu pa je bila lestvica, čez njo navzkriž sulica in drog z gobo, spodaj pa se je križalo troje žrebljev, kladivo in kleščice, vrhu lestvice pa je bil petelin, ki je oznanjal Petru njegovo zatajenje. V tretjem voglu je bila trnjeva krona, na sredi prebodeno srce. V četrtem voglu pa se je videlo dvoje rib in en rak — znaki posta in pokore, okolo pa nekaj pisank, znamenje veselja. Ob robu pa so bili razni listi in cvetke.

Zatisnil sem nekoliko oči, in pred njimi so se začeli vrstiti vtiski včerajšnjega dne.

Pred procesijo vstajenja je bilo blagoslovljenje velikonočnih jedi. Iz hiš so se prikazovale največ mladenke, pa tudi gospodinje z jerbasi na glavi ter so stopale v slikovitem neredu v raznobarni praznični obleki skozi trg proti župnišču. Veselo je zvenela njih govorica, pa tudi šala. Po obilnosti jerbasa in njega pregrinjalu se je ločila bogata hiša od manj imovite. K zadnjim vrstam so se pridružile tudi siromašne ženske, ki so nosile svoj skromni „blagoslov“ v naročnih košaricah. Pa tudi z obrazov teh sirot je sijalo veselje velikonočno . . .

Sedaj se mi je duša zamislila daleč tja v sveto deželo. Kristus je visel na križu v groznih mukah. Ko pa je umrši sklonil glavo, je solnce zatemnelo in po vsi zemlji je bila — velika noč . . . Skale so pokale, grobovi so se odpirali . . .

Sneli so ga s križa, položili v naročje Njegove matere Žalostipolne, in za materino dušo in srce je bila — velika noč . . .

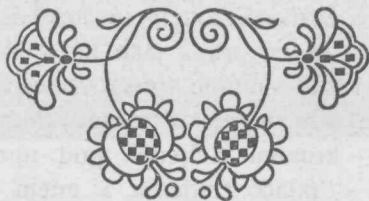
Položili so ga v grob. Njega ni več — velikega učitelja . . . Za vse one, ki so hodili za njim, vanj verovali, vanj upali, ga ljubili, je nastala — velika noč.

In črez zemljo sta se vrstili dve grozni noči bojazni in obupa. V osrčju zemlje, v duplini, v skalo vsekani, pa se je spočela tretja skrivnostna noč — noč zmage in odrešenja, in tu je bila res — Velika noč . . .

Stresla so se okna, zgibnila se je postelja pod menoj. Zdramil sem se iz polsna. Prvi strel tam na gričku pri farni cerkvi je oznanjal Veliko noč — veliki dan veselja.

Skozi okna je jela prodirati svetloba, v sobi pa je bledela žarkost lučke ob Marijini podobi.

Vstal sem, se oblekel in stopil k oknu. Zlat pas je zasijal na obzorju, obrobljen s črtastimi oblaki rdečih in višnjevih barv. Napočilo je jutro velikega dne, in duša se mi je zatopila v nemo molitev. (Konec.)

Živali — vremenski proroki.

Spisal K. S.

(Konec.)

e zanesljivejši vremenski proroki pa so ptice, posebno ptice selilke. Vse te morajo o pravem času odleteti iz naših krajev v južne kraje, ker bi sicer ne dobile hrane in bi morale žalostno poginiti, kar se časih tudi zgodi zaostalim lastovicam in drugim pticam. Ob takem času lahko opazujemo celo na vseh pticah selilkah, ki jih imamo zaprte v gajbica, jako veliko nemirnost. Na-

vadno letajo živahno semtertja ter silijo med žicami prodreti, da bi ušle.

Najnavadnejši prorok je naš paglavec vrabec. Če vrabci močno cvrče in zvečer glasno kriče ali pa se v pesku in prahu kopljejo, bo dež.

Ako ščinkovci nehajo peti in nemirno letajo, enoglasni „šrip — šrip“ ponavljajoč, bo slabo vreme. Jako nemirni pred nevihto so krivokljuni zaradi velike občutljivosti za elektriko. Tudi drozgi naznanjajo dež s tem, da prenehajo peti in s svojim nemirnim letanjem.

Škorca smatrajo za deževno ptico, zakaj njegov glasni vrišč namesto veselega žvižga naznanja dež. Ako vane škorci že v aprilu, pravijo, da bo lep maj, ako pa vane šele koncem aprila ali v začetku maja, tedaj pričakujejo v maju slabo vreme, kakor tudi, ako letajo počasi in v gostih jatah.

Na jako dobrem glasu kot vremenski proroki so vrani ne samo med ljudstvom, ampak tudi pri ptičjeslovcih. Tako znači visok polet planinskega vrana, da pritisne mraz, medtem ko se lahko sklepa iz nizkega leta, da mraz kmalu odneha.

Neki opazovalec je imel srako, ki je bila popolnoma krotka. Zaradi tega jo je pustil letati okrog, ne da bi ji bil pristrigel peruti. Kadar je ta sraka glasno kričala svoj „kra — kra!“ in izgovarjala pogosto par priučenih besed, tedaj je prišlo gotovo slabo vreme. Ako ima deževati, snežiti ali da prihaja vetrovno, letajo vrane v velikih jatah tik zemlje. Navadni glas črnega krokarja je močan, globok „kra — kra!“ ali pa visok „kruh — kruh“. Ako pa bo deževno ali viharo vreme, ponavlja z veliko težavo komaj slišno: „klakleklake, klakleklake“. Če se siva vrana dobro počuti, naznanja to z dolgo zategnjenim „krae, krae“ ali pa posameznim „kraehorr, kraehorr“, ako pa se bliža slabo vreme, jo slišimo oglašati se z visokim „tlak — tlak — kluk — kluk“ ali pa z nizkim „kolk — kolk — talk — talk — doalk — doalk“ in drugimi različnimi glasovi. Ako prihajajo močni vetrovi, se vzdigavajo poljske vrane poleti ob mirnem, gorkem vremenu krdeloma v višave, da jih je komaj videti. Krožeč nekaj časa v zraku, se bliskoma spuste iz višine z velikim šumom. Ako odlete vrane pozimi v velikih jatah proti jugozahodni strani, tedaj imamo kmalu sneg in mraz. Nasprotno pa nastopi jug, če se krokarji, srake, vrani sploh zadovoljno počutijo.

Če ne letajo škrjanci, lastovke in taščice visoko v zraku, ni pričakovati lepega vremena, istotako če slavec neha že pred polnočjo s svojim petjem, ali ako si palček išče lukenj, se živo vede in poje.

Jako zanesljivi proroki so nekatere žolne. Opazovali so več let ujete črne žolne v dunajskem živalskem vrtu. Kadar so neprestano trkale po vejah in obenem vpile, so služabniki takoj vedeli, da bo par ur pozneje deževalo. Ako zelena žolna in smrdokavra pogostoma vpije, ali se kragulj med gosto vejevje skriva ter si s kljunom gladi perje, ter čuk nenavadno zgodaj zvečer popusti svoje skrivališče, je pričakovati dežja, toda lepo vreme je, če uka uharica vso noč. Nevihta preti od one strani, proti kateri je obrnjena štokrlja z glavo, skrito v perju, nad svojimi mladiči v gnezdu. Ako ob mehkem vremenu divje gosi in race odlete proti jugu, tedaj gotovo nastopi v par dneh mrzlo vreme, nasprotno pa se zgodi, ako odlete proti severu. Jako razburjeno gaganje in živahno kretanje ter potapljanje domačih gosi in rac znači, da nastane vetrovno in deževno vreme. Če pa si snažijo race perje s kljunom in pri tem močno bijejo s perutmi, bo kmalu veter. Če leté žerjavi vedno v ravni smeri, se nam obeta lepo vreme, ako pa izpremene ravno smer, pride deževno vreme. V tem slučaju kriče žerjavi posebno močno in veliko. Samec kriči zategnjen „kru — kru“, samica takoj nato „krüê — krüê“, kar se sliši skupno kot jako otožni „krukrüê — krukrüê“. Navadno leta priba tik nad zemljo; ako leta višje, tedaj bo dež. Ako zapazimo tonovščico jeseni na vodah sredi mest, pride navadno vihar.

Poljedelec pričakuje mokro poletje, če prileti prepelica takoj po vrnitvi iz južnih krajev na polje, nasprotno vreme pa bo, ako ostane v močvirnih krajih. Tudi razne morske ptice naznanjajo na odprtem morju mornarju vihar; n. pr.: burjevke, viharnice, čigre i. t. d. Ako golobi v velikem številu letajo v golobnjake ali pa mirno in leno čepe na strehi, bo deževno vreme, medtem ko bo stalno lepo, če se zadovoljno raztezajo na solncu.

Pozno na večer na polja vračajoči se divji golobi prinašajo navadno dež za drugi dan. Kadar se kokoši pridno v pesku kopljejo, pav vpije, pegatka z vriščečim krikom leta na plotove in drevesa, bo gotovo deževno vreme. Ako se kokoške hitro zaporedoma potaplajo, bo dež, in če na valovitem površju vode mirno plavajo in se še vedno potaplajo, tedaj smo lahko pripravljene na trajno deževje.

A tudi med plazivci in krkoni je obilo vremenskih prorokov. Omenjam tu samo najbolj znane.

Kadar se martinčki in kače ne prikažejo iz svojih skrivališč, bo dež. Glasno reglanje žab in žalostno kvakanje urhov je za poljedelca znak trajnega lepega vremena. Ljudje mislijo, da je glasno reglanje zelene rege znamenje za dež, zato jo pogostoma kot vremenskega proroka drže v steklenicah in jo hranijo z muhami, toda temu je le deloma resnica. Res je, da čuti zelena rega kakor druge izpremembo vremena že vnaprej, kar se da določiti. Kar pa se tiče nje reglanja in vedenja, bi lahko sklepali na vreme šele po jako dolgem opazovanju.

Zanesljivi vremenski prorok je japonski veliki močerad. Tega pol metra dolgega repatega krkona so imeli v dunajskem živalskem akvariju. Hranili so ga z malimi ribami, paglavci, deževniki in s kosci mesa. Ako je postal močerad, ki je navadno mirno ležal v kotu posode, nemiren in je začel bljuvati napol prebavljeno hrano, tako da je bila voda vsa motna, je sluga vedel, da bo v par urah gotovo dež. Istotako kakor japonski močerad se vedejo tudi nekatere ribe, ki žive v blatu. Tudi, ako naš močerad zapusti svoje skrivališče, smemo z gotovostjo računati na dolgotrajno vlažno vreme. Če vidimo po gozdu laziti obilo polžev, bo skoraj dež. Na dobrem glasu kot vremenski proroki so tudi žuželke.

Kadar se poskrijejo kobilice, strički močno cvrče, se kresnice močno svetijo, so zolji, obadi in druge muhe jako sitne, tedaj se bliža nevihta. Zaraditega lahko sklepamo, zakaj je vedenje štirinogatih živali pred nevihto tako nemirno. Prav dober vremenski čut imajo čebele. Ako ima priti nevihta, se ne oddaljijo od svojih panjev, ampak iščejo v največji bližini prahu in medu. Kolikor bolj se bliža nevihta, temmanj obložene se vračajo v panje, tembolj pa so nemirne in razdražene. Ako brenčec v velikih rojih planejo domov, je izbruh nevihte gotovo pričakovati vsak trenutek. Kadar si narejajo ose gnezda v grmovju, bo lepo poletje, nasprotno pa bo, če si jih narejajo pod strehami. Če brenče sršeni še pozno v mraku, bo kmalu slabo vreme. Mravlje pobegnejo mnogo ur pred dežjem v svoja mravljišča, tako da je vse mrtvo okrog mravljišč. Visoka mravljišča v juliju — hud mraz pozimi. Ako se mravlje pridno izprehajajo, bo trajno lepo vreme.

Že v starodavnih časih so smatrali pajke za jako dobre vremenske proroke. Po njih vedenju, ali so mrežo pridno napravljali, razširjali ali počivali in se v skrivališča poskrili ali prihajali iz njih, so sklepali o trajnosti ali premembi vremena. Če se hišni pajek skrrije v svoje skrivališče in pri tem moli zadek iz luknje, bo slabo vreme, nasprotno pa, ako moli prvi dve

Dober tek!

nogi in glavo iz luknje. Ako pajek križavec pridno popravlja svoje mreže in čaka sredi mreže na svoj plen, bo lepo vreme, nasprotno, ako jih podira.

Slednjič naj omenim še eno živalco, ki bi ji gotovo nihče ne prisodil proroštva, to je pijavka. Pri kopanju nekega vodnjaka so našli več pijavk, ki so jih deli v akvarij, kjer so opazovali, da so ob lepem vremenu ali popolnoma mirno ležale na dnu posode ali pa so prišle z dvema tretjinam telesa iz vode. Ako pa se je napravljal k dežju, so se metale v vodi sem-tertja, in celo telo se jim je krčevito vilo. —

Poglej, dragi bralec, tudi ti v prirodo in opazuj take zanimive prikazni! Morda se ti posreči, da opaziš ti, česar še nihče ni opazil. To ti bo največje zadoščenje za tvoj trud!

Wallenstein.

Zgodovinska črtica. Napisal Ivo Trošt.

o naši domovini so se vršili v srednjem veku mnogi krvavi boji. Svetovna zgodovina se jih ne spominja, toda velikanski nasipi na nevarnih prehodih cest, razvaline, utrdbe in razna imena: grad, tabor, gradišče, zagraje ter mnogi gradovi po hribovih so glasni pomniki nekdanjih krvavih dni.

Dočim so znani po Kranjskem, Štajerskem in Koroškem turški navali, vojne celjskih grofov ter boji za Lutrovo vero in proti nji, so po Notranjskem, ki je bilo tedaj večinoma združeno z Goriškim in sploh Primorskim, še v spominu boji z Benečani.

Venezia (Benetke) se je nazivala kraljica morja in prejasne ljudovlade. Ljudem so se pa godile pod žezlom beneških dožev največje krivice. Omenjen naj bo samo znak C. X. (consiglio dei dieci = svet desetorice). Kdor mu je zapadel, ga ni rešil — pravičnega ali krivičnika — živ duh gotove smrti. Iz sodne dvorane v Benetkah so ga odvedli preko „mostu vzdihljajev“ (ponte dei sospiri) v smrt. Ta most še danes s ponosom razkazuje Benečani tujcem.

„La regina del mare“ (kraljica morja) je imela svoja posestva in trgovinske zveze po vsem tedaj znanem svetu. V varstvo svojih koristi se je celo zvezala v medsebojno pomoč s samim Turčinom, ki je tedaj najbolj plenil in divjal po avstrijskih deželah.

„Zvonček“ bi lahko napolnil za vse leto z zgodbami beneške republike, pa so te zgodbe nevesele, grozovite in za našo domovino pogubne.

Često so udirali Benečani preko svojih mej na Kras celo do Senožec in Postojne in na Vipavsko ob reki Vipavi. Kako so si prisvojili zahodno Istro, so žive priče še danes tam malone zaslužnjeni slovenski kmetiči, ki do včeraj niso vedeli, da je sploh kdo večji gospod na svetu kot njihov „paron“

(gospodar). Bili so mu — ne vdani — marveč prodani za življenje in smrt kakor neumna živina.

Avstrijski nadvojvode kot gospodarji večine slovenskih dežel so morali dostikrat prijeti meč ter zapoditi objestno „Serenissimo“ — tako so nazivali Benečani prejasno republiko — v njene meje. Ti boji so znani Goričanom,

Kraševcem in Notranjcem, tudi istrskim Slovencem in Hrvatom, a drugod ve le zgodovina o njih.

Za danes dogodbico iz teh bojev, dogodbico o Wallensteinu.

Avstrijski nadvojvoda Ferdinand je l. 1616. podil samogoltne Benečane nazaj v njihove meje. Moral je z vojsko zavzeti tudi utrjeno Gradiško ob Soči. Mesto so bili osvojili sovražniki. Nadvojvoda je nabiral vojake, kjer

jih je dobil. Tako mu je tudi češki bogataš in plemenitnik Wallenstein poslal na pomoč 200 dragoncev. Tudi sam se je Vojteh Vaclav Wallenstein udeležil vojne ter ob svojem trošku oskrboval dragonce.

Wallenstein, tedaj v najlepši dobi, izobražen po vseh virih tedanjega časa, je videl krivico, ki jo povzroča republika svojemu sosеду, pa se je potrudil, da čimveč pomaga po svojih močeh.

Gradiška je bila tedaj še slovensko Gradišče ter imela stanovalce skoro same Slovence, a danes je glavno mestece avstrijske Furlanije. Slovenci v Gradišču niso bili zadovoljni z vlado „morske kraljice“ in so komaj čakali, da prepode iz mesta utihotapljenega leva sv. Marka (beneški grb). To se je tudi zgodilo. Wallenstein se je namreč boril tako hrabro, da je prav njegova četa dragoncev odločila zmago. Zato mu je nadvojvoda Ferdinand podelil naslov in dostojanstvo polkovnika.

O, kako hvaležni so mu šli naproti Gradiščani. Prinesli so mu celo darove: zlatnino in dragocenosti, pozdravljali so ga ob vstopu v mestece kot rešitelja. Pred njega so postavili vse, kar je mesto zmoglo najlepšega in najboljšega. Wallenstein je korakal v mesto na čelu svoji četi. Za njim so šli zajeti turški vojaki in turške zastave. Tudi v tem boju je klicala „Serenissima“ na pomoč proti kristjanom — Turke.

Mladi Wallenstein se je bil preoblekel v nošo čeških plemičev in se pokazal ljudstvu v vsem blesku svojega imena in bogastva. Rdeč plašč mu je segal do tal, a preko ram je visela bela pelerina iz najdragocenejše kožuhovine. Z obraza, ki se je smehljajal le redkoma, mu je sijala zavest o dobljeni zmagi. Tam, kjer je bila ulica založena z darili, ga je čakala tudi gradiščanska šolska mladina. Ljudstvo je vpilo: „Živio zmagalec! Vivat Ferdinandus! Vivat Wallenstein!“

Tedaj se je razjasnilo sicer resno lice Vojteha Wallensteina: „Meščani!“ začne v lahkoumljivem češkem jeziku, „vidim, da ste mi prinesli v dar res svoje najdražje zaklade. Tukaj so zlate in srebrne posode, tukaj dragocene tkanine, tam svila in škrlat. A tukaj-le“ — pravi Wallenstein in pokaže na dolge vrste pozdravljajoče ga in klanjajoče se mu mladine — „tukaj-le je vaš največji zaklad. Vem, da ta zaklad ni namenjen meni ali mojim vojakom. Rad ga odklanjam, kakor odklanjam tudi vse druge zaklade. Dovolj nam je naklonil Bog, da se vrnemo v svojo češko domovino. Vašemu in našemu vladarju pa nakloni mogočni Bog še mnogo tako zvestih src kakor so vaša slovenska srca. Živio Gradiščani!“

Tega niso pričakovali sicer živahni meščani.

Tedaj se je začelo vsipati cvetje kakor dež na Wallensteina in njegove vojake skozi okna vseh hiš, koder so se pomikali v mesto. Najrajši bi ga bili kar na ramah nesli v mesto. Ni bilo več treba mnogo, pa bi ga pograbile krepke slovenske pesti in dvignile na rame, toda češki dragonci so tako mrko pogledovali predrzneže, da se niso upali dotakniti mladega polkovnika.

Ves dan in še pozno v noč se ni poleglo veselje.

Wallenstein se je dvigal pozneje v tridesetletni vojni v vojaškem dostojanstvu tako, da je pred svojim padcem dosegel najvišjo čast v državi — bil je najvišji vojni poveljnik in vojvoda Friedlandski.

Njegov konec je žalosten. Pripovedujejo, da je po tedanjem običaju veroval v vsa mogoča vedeževanja. Imel je pri sebi celo za take stvari rednega poročevalca Italijana Senija. Ta mu je iz zvezd prerokoval najsijajnejšo bodočnost, ki mu obeta celo vladarsko krono. Mož, ki je storil toliko dobrega državi in cesarju, je slednjič padel, zavrtno zaboden ponoči, ko se je spravljal k počitku. Ali sta bila padec njegov in smrt njegova upravičena, o tem se naj pripravijo zgodovinarji in možje, ki imajo v rokah dokaze.

Svoje blago srce je pokazal mnogokrat, pokazal tudi po zavzetju Gradške. Nam je to dovolj!

Slavna „Serenissima republika“ je neslavno končala.

Po odkritju Amerike je našla evropska trgovina nova pota, nove odjemalce. Nihče ni več vprašal, kaj misli morska kraljica. Njene naselbine so si večinoma prisvojili Turki, ki so neusmiljeno gospodarili, kamorkoli so stopili. Slednjič je 1. 1797. prišel Napoleon Bonaparte, francoski tedanji general in brez posebnega napora, skoro brez besed priklopil nekdanj slavno „Serenissimo“ drugim deželam; pustil ji ni niti nekdanjega naslova. Ostali so torej Benečanom samo spomini, neveseli spomini slavnih dni. Ostale so še ponosne palače v mestu, toda iz njih so izginili nekdanji „Nobili“ (plemiči); obubožani so ostavili svoje domove.

Ostal je tudi še Slovenec ob meji nekdanje prejasne kraljice morja. A niti on nima veselih misli na slavno prošlost „Serenissime“. Zavrtnejše od Turkov je gospodaril Benečan.

Tako mine slava na svetu, a spomin na dobra in slaba dela ostane, globoko zapisan v srce človeštva.

Na planine!

Spisal Ivo Trošt.

zpred doma logarjeve Nataše je krasen razgled na planine. Okolo je sicer prostran sadni vrt, toda kmalu se svet znižuje in spušča v globoko dolino, koder vrši penča se reka. Onkraj vode se začinja v hribih planinski svet. Oko se ga ne nagleda, zakaj planinski svet je vsekdar krasen: v snegu in ledu, v jutranjem solncu in v večerni zarji, ob luninem svitu in jasni noči brez mesečine. Oko si želi na daljne vrhove, duša hrepeni na najskrajnejše čeri in robove, a telo je človeku ovira, ki ga drži na varnih tleh.

Jablane so cvetele na vrtu in hruške, trava je zelenela, jurjevke so dvigale modra očesa v nebo, vetrnice in podleski so se kosali v pomladnji

krasoti. Tedaj je došla na vrt hčerka Nataša, prijela jablanov cvet, da se prepriča, če je resničen in ne samo pričaran, kakor je sanjala pozimi v dolgi bolezni. Spoznala je danes, da se je zares vrnila v deželo pomlad s svojim veseljem, z novim življenjem. Pogledala je lepi cvet, a oko ji je obenem šinilo v daljavo — na planine. Takoj je izpustila cvet, oko se ji je orosilo, da je obrisala solzo s predpasnikom, potem pa vnovič zastrmela v daljavo: v očeh so ji igrale solze.

„Nataša, Nataša!“ pokliče mati Logarica, in deklica se obrne ter gre počasi po vrtu domov. V njeni duši so se budili spomini, neveseli, težki spomini.

*

Lani se je zgodilo, ko so zorela jabolka na logarjevem vrtu. Nataša je tekla vsako jutro zgodaj pobirat, kar se je otreslo, in prinesla vselej poln predpasnik. Lepa so bila jesenska jutra, še lepša rdeča in rumena jabolka. V nižavi je ležala megla kakor morje skrbi in toge, ki muči dolinski rod, a gorski velikani so blesteli v jasno, kristalno nebo. Tam ni toge ni bolesti. Poléti duša tja, če moreš!

Natašin oče je pazil na gozdove in varoval divjačino daleč naokolo. Često so došli tuji ljudje — turisti ali planinci, ki plezajo zlasti poleti in jeseni po gorah. Vzeli so logarja s seboj, da jim je kazal pot na najstrmejše vrhove. Ob takih priložnostih ni bilo očeta domov po dva in več večerov. Mati je ostala z Natašo sama, kopala krompir in spravljala druge pridelke, dočim je hčerka pomagala, zrla za pticami selilkami na jug, pobirala sadje, nabirala jesenske cvetice in se ozirala v daljne gore, odkoder se v kratkem vrne njen atek. Planine so se ji zdele vedno lepše. Zgodilo se je, da je došla pod jablano, pozabila jabolka in zrla na planine. Saj so bile vedno krasnejše od jabolk!

Neko jutro, ko ni bilo očeta že pol tedna domov, sliši Nataša po kolo vozu pod seboj težke stopinje. Ozre se in vidi, kako neso štirje možje nekoga na ramah kakor mrliča. Prestrašila se je, izpustila predpasnik, da so se jabolka trkljala navzdol po rebri, zavpila in poklicala mater. Ni še prihitela mati, ko je spoznala Nataša, da neso — njenega očeta. V planinah se je nad njim izprožila skala, ga zadela in strmoglavila v prepad. Bil je takoj mrlič.

Nataša se je zgrudila na tla in se ni zavedla več tednov. Sanjala je čudne sanje: da hodi z očetom po planinah, pada, pada, pa se slučajno vjame za šop trave, obvisi; oče jo reši. Trgala je planike in jih donášala očetu. Kar se privali skala, ki odnese njo in očeta — domov pod jablane. Cvetele so, dasi v snegu. Nataša utrga jablanov cvet in vidi, da je — iz papirja. Potem so došli štirje možje in odnesli očeta v črni krsti kar naravnost iz logarske kočice preko doline po zraku in oblakih — na planine. Tam so ga pokopali. Nataša je plakala v nezavesti.

Zima se je bila naselila tudi v okolico logarjeve kočice, Božič so oznanjali dolinski zvonovi, ko so je šele zavedla Nataša. Drobna, suha je

bila in slabotna, da ni mogla sama držati žlice. Življenje ji je rešila samo materina ljubezen. — Poleg sebe je ugledala črnooblečeno mater in vprašala, kje je oče. Mati je zaplakala in ji povedala šele za nekaj časa: „Počiva

v dolini pri sv. Križu.“ Tedaj so se Nataši zopet skalile oči, govorila je raznovrstno nesmisel, potem pa pristavila, kakor da se šele sedaj zaveda vsega: „Ponesrečil moj dobri atek v planinah?“ Mati ji ni odgovorila, ker

ni mogla spričo solz. Nataši pa se je tedaj nekaj zbudilo v srcu kakor srd, da je stisnila drobne prstke obeh rok in dejala trdo: „Oh, te planine!“

Pozneje v dolgih zimskih nočeh se je še kdaj zamaknila v tiste mučne sanje, pa se je takoj zavedla. Zdravje se je vračalo v mlado telo. Ko se je prikazala pred hišo prva prekopnja, se je dvignila na postelji in pogledala skozi okno v dolino. Pomladnje solnce se je vsak dan bolj ljubko upiralo v logarjevo kočo in na vrt vrhu strmine, vsak dan je bila tudi Nataša močnejša, čvrstjša.

Mati je časih skrivaj otrnila solzo veselja iz očesa: „Hvala Bogu, da je tako! Le še njega, še njega pogrešam. Oh!“

Zazvonili so velikonočni zvonovi, in Nataša je šla z mamico v dolino k vstajenju. Doma sta pustili samo velikega psa in starega mačka, ki je zadovoljno smrčal na zapečku. Zaklenili sta in šli kmalu popoldne. Mati je vzela celo majhen jerbašček z velikonočnimi jedili s seboj.

Lepa je bila pot po zbudeni prirodi.

Nataši se je zdelo, da že čuje kukavico v goščavi. Toda na planine se ni ozrla. Zasnježene so bile do samega znojja in mirne so strmele v pomladnje nebo. Nataša se je jezila nanje, ker so ji pobrale očeta.

V dolini sta krenili najprej v cerkev k božjemu grobu, od tam na pokopališče. Nataša je bila spotoma nabrala zvončkov, vijolic, trobentic, jurjev in velikonočnic. Velik šopek jih je postavila na očetov grob — prvi pozdrav po premagani bolezni, pozdrav nove pomladi.

Proti večeru so pozdravili zvonovi s slovesnim pritrkavanjem blagoslov velikonočnega jagnjeta, potem so se ljudje začeli zbirati k vstajenju. Lepo je bilo, prav lepo. Nataši se je zdelo še mnogo lepše kot prejšnja leta. Letos ni bilo — očeta, to je razdiralo skladnost velikonočne radosti.

Vrnili sta se takoj po cerkvenem opravilu, zakaj noč je bila že v vasi, a dom še daleč. A tudi domov grede se ni Nataša ozrla na planine.

*

Približal se je zlati majnik, sv. Jurij na konju in v zelenem plašču je bil njegov glasnik. Dolina je oživela, gora ozelenela, žgoleli so ptički, kukala kukavica. Reka pod rebrijo je narasla zaradi tajajočega se snega, pisan cvet je krasil že najvišje griče. Pomalem so se budile tudi planine. Iznebile so se snega in ledu ter zažarele v večernem solncu. Toda oddaljenejši velikani so ostali neizpremenjeni — v ledu in večnem snegu so blesteli v solčnih žarkih. Tam na tistih okrajnih, svetlih čerih — ali se ne začnaja neskončnost?

Tedaj je došla na vrt Nataša, prijala jablanov cvet in se prepričala, da ni pričaran in ne papirnat kakor je sanjala. Bil je mlad jablanov cvet v vsi krasoti, zakaj pomlad se je zares vrnila. Oko ji je šinilo po božji, radost in življenje puhteči prirodi in zastrmelo — v planine. Otrla je solzo, izpustila cvet in vnovič pogledala v daljavo na strme gore.

In ko se je vrnila na materin klic, je pogled še s praga vzplul na sinje vrhe, da je vzdihnila: „Na planine, na planine!“

Nič več se ni jezila nanje.

—♦♦♦♦—

Senčna podoba.

Konjiček.

Lasje dečkov.

Lasje dečkov rastejo za polovico hitreje kakor lasje deklic. Srednja dolgost dečkovih las znaša v šestih letih — seveda, ako jih redovito striže — 91 centimetrov. Med 21. in 24. letom rastejo pri moških lasje hitreje nego v vsaki drugi dobi življenja.

Gozdovi na Ruskem.

Skoro polovico ruskega carstva pokrivajo gozdovi, ki se raztezajo na 274,650,000 ha.

Moč.

Odrasel slon lahko nese na svojem hrbtu do 10.000 kg.

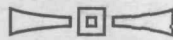

Zakaj da nisem ptičica!

Ljubko.

Besede in napev zložila *Elvira*.

Za-kaj da ni-sem pti-či-ca, v do-mov-je bi zle-te-la in se-dla bi na
 hi-ši-co in s ta-bo, de-te, pe-la: „O, nik-dar več ne za-pu-stim te,
 dra-ga do-mo-vi-na, vso sre-čo mo-jo ti i-maš, lju-be-zen si e-di-na.

Besedna naloga.

Priobčil *Ljubomil Vidmajer*.

*levo
bva
val*

A	A	E
E	L	L
V	V	V

Besede značijo:

1. zverino;
2. žensko ime;
3. vodo.

Z leve na desno in odzgoraj dol čitaš iste besede.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev zastavice v podobah v tretji številki:

Zima se poslavlja, zvonček svet pozdravlja.

Prav so jo rešili: Dragotin in Vida Schweiger v Črnomlju; Tonček Sivka, učenec IV. razreda I. odd. deške ljudske šole pri Sv. Juriju; Milka Poljanšek, učenka V. razreda v Brežicah ob Savi.

Cenjeni gospod Doropoljski!

Danes Vam hočem nekoliko natančneje poročati o veliki rokodelski slavnosti, ki jo je priredila naša ljudska šola na velikonočni ponedeljek. Na vzporedu je bila glediška igra v treh dejanjih „Lastni želji prosta pot“ ali „Kovač hoče biti!“ in spevoigra z deklamacijami „Slava rokodelstvu!“

Že več tednov smo se pripravljali na to slavnost. Učili smo se svojih vlog v igri in deklamacije, imeli pa smo tudi skoraj vsak dan pevske vaje. Tudi jaz sem sodelovala. V igri sem imela vlogo matere Marijane. Imela sem dva sina, katerih starejši bi rad postal kovač, jaz pa sem hotela, da bi šel študirat za duhovnika. Na neki šolski veselici pa sem se sešla z bogatim lončarjem Štefanom, svojim nekdanjim sošolcem. Ta mi je pravil, kako dobro se godi delavnim rokodelcem. Zaraditega in zaradi prigovarjanja gospoda učitelja sva z možem ustregla sinovi želji ter ga poslala v uk h kovaču v mesto.

Jaz in moja sosedka sva bili v igri oblečeni v slovensko narodno nošo, kar je ljudem jako ugajalo.

Potem smo proizvajali spevoigro, kjer so nastopali v pesmih in deklamacijah razni rokodelci, ki so bili oblečeni kot črevljar, lončar, ključalničar, mesar, žličar itd. Krasen je bil prizor, ko so nastopile šivilje. Spevoigra se je končala z veličastno pesmijo.

Obisk je bil jako dober. Škoda, da niste bili tudi Vi zraven; gotovo bi bili zadovoljni z našo prireditvijo. Poslala bi Vam vabilo, pa nisem znala za Vaš pravi naslov.

Vljudno Vas pozdravlja vdana

Marica Kosijeva.
učenka 6. razreda II. oddelka
v Središču.

Odgovor:

Ljuba Marica!

Take prireditve so velikega vzgojnega pomena. Na eni strani dvigajo in utrjujejo pogum prirediteljev, na drugi strani pa priklepajo starše na šolo. Ti spoznavajo njeno plemenito prizadevanje ter ji postajajo prijazni in naklonjeni, ako niso že. „Slava rokodelstvu!“ — Da, slava tistim, ki s svojim trdim delom skrbe za obstanek svoj in svoje rodovine in tako tudi posredno za obstanek človeštva! Delo bodi vsakomur v čast in ponos!

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Tudi jaz se bi rada z Vami seznanila. Dosljej mi ni bila dana priložnost, ker nisem imela „Zvončka“. Sedaj sem pa starše naprosila, da so mi ga naročili, ker ga jako rada čitam. Stara sem 11 let, hodim v IV. razred, II. oddelek. Učim se klavir in sem tudi „Sokolica“. Zato Vam prav krepko zakličem: Na zdar!

Z odličnim spoštovanjem

Mici Schweigerjeva
v Brežicah.

Odgovor:

Ljuba Mici!

Tudi jaz se zahvaljujem Tvojim staršem, ker so ti naročili „Zvonček“. Ti se pa zdi le večkrat poslužuj prilike, da se boš razgovarjala z mano. Ali dobro telovadiš? Kajne, kako ponosna je slovenska mladenka, kadar lahko prav od srca zakliče: Na zdar!

*

Čestiti gospod Doropoljski!

Blagovolite sprejeti tudi od mene eno pisemce. Pišem se Vilko Rus. Moj ata je

učitelj. Imam mlajšega bratca, ki mu je ime Marijan. Hodim v II. razred. Izpričevalo sem imel še dosti dobro, samo v pisanju mi gre bolj slabo. „Zvonček“ rad prebiram, zlasti sedaj, ko sem prestal ošpice, pa še ne smem v šolo. Marijan pa je tudi bolan. Od mene je nalezel ošpice. On še ne zna brati, toda prav rad ogleduje slike v „Zvončku“. Mamica mu mora pojasniti vsako podobico, prej ne da miru z vprašanji.

Za Miklavža sem dobil pri teti Pavli gosli. Učil se jih bom šele jeseni, ker sem zdaj še premajhen. Godba in petje me jako veselita.

Rad bi imel od Vas kakega odgovora.

Srčno Vas pozdravlja Vaš

Vilko Rus
v Kranju.

Odgovor:

Ljubi Vilko!

Glej, glej, pa boš tudi Ti tak godbenik kakor Tvoj oče! No, saj je pa tudi godba zabava, da ji ni enake. — Upam, da si sedaj že popolnoma zdrav, saj sem Te videl — če se ne motim — o Veliki noči v Ljubljani. In Marijan je tudi že zdrav? Pozdravljam Tvoje starše najlepše!

*

Spoštovani gospod Doropoljski!

V šoli mi je dal gospod učitelj „Zvonček“. Jako sem se razveselil, ko sem dobil v drugi številki otroška pisemca. Zato se drznem tudi jaz Vam napisati to pisemce.

Jako rad čitam „Zvonček“, ker mi pri naša lepih povesti in druge kratkočasnice. Ker nismo naročeni nanj, zato ga mi daje dobri moj gospod učitelj vsak mesec eno številko. Hodim rad v šolo, ker vem, da se sedaj naučim marsikaj dobrega za poznejše čase. Ker se rad učim, je rekel oče, da pojdem v druge visoke šole.

Jako sem se veselil tudi zime. Zakaj zima je prijeten letni čas, posebno za nas otroke. Ko smo prosti šole, se doma vozimo, kepamo ali delamo snežene može. Za danes naj bo dovolj. Morda Vam še kdaj kaj pišem.

Sklepajoč svoj list, se Vam klanja zvesti

Franc Koretič,
učenec IV. razreda v Kostanjevici.

Odgovor:

Ljubi Franc!

Zdi se mi, da si pameten deček, ker se ne bojiš učenja in šole, ampak že zdaj uvidevaš korist obojega. Ako ostaneš tako razumen in preudaren, Ti ne bo težko dokončati vseh nauk, da boš naposled še imeniten

gospod. Pa tudi še tedaj ne smeš pozabiti „Zvončka“, ki Ti je morda sam zbudil veselje do učenja.

*

Spoštovani gospod Doropoljski!

Tudi jaz pridem enkrat na dan s svojim pismom. Obiskujem VI. razred vojniške šole. Star sem 13 let.

Jeseni me namerava moj dobri oče poslati v meščansko šolo v Celje, pa skoraj nimam veselja. Ko bom velik, bi bil rad stavbeni podjetnik, kakor je moj dobri oče.

Pozdravlja Vas

Martin Vrečko,
učenec VI. razreda vojniške šole.

Oprostite slabi pisavi!

Odgovor:

Ljubi Martin!

Rad bi bil stavbeni podjetnik, kakor praviš sam, pa skoro nimaš veselja do učenja! Hm, kako pa to pojde? Ako misliš, da ni treba dandanes stavbenemu podjetniku nobenih šol, se jako motiš. Zato: nič nevolje pred knjigo in peresom, pa boš sčasoma gradil take hiše, da jih bo veselje gledati. — Zakaj bi pa oproščal slabi pisavi? Ako znaš lepše pisati, piši lepše, pa bo ustrezno Tebi in meni!

*

Čenjeni gospod Doropoljski!

Tudi jaz se hočem oglasiti pri Vas. Sedaj sem v II. razredu, 3. oddelku. Jako me veseli šola. V šolo tudi rada hodim. Kdor hoče kaj znati, se mora učiti že v mladosti. Jako sem pa bila vesela, ko je gospod nadučitelj naročil list „Zvonček“. Čitala sem v njem lepe povesti in pesemce. Komaj že pričakujem prihodnje številke tega lista. Stara sem 13 let. Želim Vam zdrave in vesele velikonočne praznike.

Lepo Vas pozdravlja

Nežika Kukovičeva,
učenka dvorazredne šole na Selih
pri Ptujju.

Odgovor:

Ljuba Nežika!

Že po praznikih — toda nič manj srčno — se Ti zahvaljam za voščilo. Upam, da si veselo preživela Veliko noč — ko je bilo vse tako praznično in radostno. — Le vedno imej v mislih besede, ki si jih sama napisala v tem svojem pismu: Kdor hoče kaj znati, se mora učiti že v mladosti.

*

Drugi odgovori — prihodnjič.

